

SİLİFKE- SARIAYDIN YERLEŞKESİNDE BULUNAN ÇUVAL DOKUMALARDAKİ MOTİF ANALİZLERİ

Motif Analysis Of Sack Weavings Found In Silifke-Sariaydin Region

Öğr. Gör. Mustafa KONUK

Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, TBMYO. El Sanatları Bölümü, Karaman/TÜRKİYE

Dr. Öğrencisi. Derya KONUK

Selçuk Üniversitesi, Sanat Tasarım Fakültesi, Tasarım Bölümü, Karaman/TÜRKİYE

ÖZET

Anadolu'nun birçok yerinde yaşam tarzını sürekli mevsim şartlarına göre konar göçer şeklinde sürdüren topluluk bulunmaktadır. Geçim kaynakları küçükbaş hayvancılığa bağlı olan ve çadırlarda yaşayan bu insan toplulukları literatürlerde "Yörük" ismiyle tanımlanmaktadır. Silifke'nin dağlık kesimleri de Yörükler ev sahipliği yapmaktadır. Yörükler bir taraftan diğer tarafa göç etme esnasında genellikle yükte daha hafif olan ve taşıma kolaylığı sağlayan dokuma çuvaları tercih etmişlerdir.

Araştırmanın konusu; Yörüklerin mesken tuttuğu Silifke-Sariaydin Mahallesinde yörük kültüründe önemli bir yere sahip olan çuval dokumaların teknik ve malzeme bakımından incelemek, tasarım öğe ve ilkeleriyle motif analizlerini yapmaktır.

Araştırmanın amacı; Unutulmaya yüz tutan geleneksel dokuma çuvaları estetik açıdan inceleyerek farklı bir bakış açısı getirmek ve yöreye ait çuval örneklerinin literatüre kazandırılmasıdır.

Silifke- Saryaydin mahallesinde tespit edilen çuval dokumalardan desen ve motif olarak birbirine çok benzemektedir. Dokumalar arası sürekli tekrara düşmemek için araştırma 4 adet örnek ile sınırlandırılmıştır. Dokuma örneklerinin literatüre kazandırılması ve gelecek kuşaklara aktarılması konunun önemini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Geleneksel Dokuma, Çuval, Motif ve Dokuma Tasarımı.

ABSTRACT

In many parts (regions) of Anatolia, there are communities that maintain their lifestyle in the form of a nomadic manner according to the conditions of the seasons. These human communities, whose livelihoods are dependent on ovine livestock and who live in tents, are described in the literature as nomad. The mountainous parts of Silifke are also home to Yörüks. Yörüks prefer woven sacks which are generally lighter in load, and provide ease of transport during migration from one side to the other.

The subject of the research is to examine the technical and material aspects of sack weaving, which occupies an important place in the nomadic culture in the Silifke - Sariaydin region where Yörük (the nomadic) are inhabited, and to analyze the design elements and principles of the motif.

The aim of the research is to bring a different point of view by examining the aesthetic aspects of woven sacks, and to gain the sack samples belonging to the region into the literature.

The sack weaving found in Silifke - Sariaydin region are very similar in pattern and motif. The research was limited to 4 samples in order to avoid continuous repetition. The research reveals the importance of gaining weaving samples to the literature, and to transfer them to future generations.

Keywords: Traditional Weaving, Sack, Motif and Weaving Design.

1. GİRİŞ

Dokuma geçmişte yaşamış olan insanımızın geçim kaynağından, yaşam biçiminden bizlere kültür aktarımı sağlayan yazısız belgedir. İlk bulunan dokuma parçasından başlayarak, bugün hala yapılmaya devam eden yapılan kazılarda karşılaşılan dokuma parçacıkları o topluluk hakkında bizlere bilgiler vermektedir (Tütüncüler, 2006: 11).

Silifke'nin dağlık kesimlerini kendilerine mesken tutmuş konar-göçer halde yaşayan kendilerini yürüyen Türk olarak isimlendiren Yörükler genellikle mevsimlere göre göç etmektedirler (Kıvrak,2004:18). Yörükler göç esnasında taşıma kolaylığından ve yükte hafif olmasından dolayı çuval dokumaları tercih etmektedirler (Akan,2016:41). Çuval dokumalar Yörüklerin gerek erzaklarını gerekse kılık kıyafetlerini saklamaya yarayan dolapları haline gelmiştir (Akan, 2008: 23). Geçim kaynakları küçükbaş hayvancılık olan yörükler genellikle dokumalarında malzeme olarak kendi besledikleri hayvanların yününden, kılından ve tüylerinden faydalanmışlardır (Akan, 2008: 43).

Yörükler günümüzde artık göçerliği yavaş yavaş bıraktıklarına göre bu amaca hizmet eden dokuma türlerinin özellikle çul ve çuvalların fonksiyonları kaybolmuş ve saklanıp, korunmaları zorunlu hale gelmiştir (Ersu ve Ersu,1976:126). Yörüklerle ait dokumaların tarihleri ve dokumalarda bulunan motif ve desen anlamları hakkında kesin yargılara varmak zordur (Acar, 1980:22). Bundan dolayı bu tür dokumaları yerinde tespit etmek ve kayıt altına almak önem taşımaktadır.

Bu çalışmanın konusu, Silifke- Sarıaydın Mahallesinde bulunan yöresel çuval dokumaların kompozisyonunu oluşturan motiflerdir.

Silifke; Anadolu'nun güneyinde, Akdeniz bölgesinde, Toros Dağları ile Akdeniz'in arasında, 33° 56' -34° 25' doğu meridyenleri ile 36° 21' -36° 40' kuzey paralelleri arasında, Erdemli'nin batısında, Gülnar'ın doğusunda, Mut'un güneyinde, Mersin iline bağlı bir ilçedir. Silifke'de bilinen yerleşik hayat MÖ 7. yüzyıla kadar inmektedir (Geographika, 2000: 255 ve Yalçın, 2004:5).

Sarıaydın, Silifke'nin 65 km uzaklığında bir kanyon vadi içinden yer alan mahallesidir. Mahallenin nüfusu yaklaşık 4.000 civarındadır. Köy kanyon vadisinin içinde bulunduğu için çukurdadır. Mahalleden Mersin ve Erdemli'ye ulaşım vardır. Rakımı da yaklaşık 1600-1700 civarındadır. Yörede yaklaşık 6 tane mahalle bulunmaktadır (https://tr.wikipedia.org/wiki/Sarıaydın_Silifke).

Çalışmanın amacı, kaybolmaya yüz tutan geleneksel dokumalar üzerinde bulunan motiflerin tasarım analizlerini tasarım öge ve ilkelerini kullanarak yapmak ve literatüre kazandırmaktır. Çalışmaya alınan örneklerdeki motiflerin isimlendirilmesinde yerel üslup kullanılmıştır.

Dokuma sanatı tarihi ne kadar eski ise bizlere geçmişten günümüze kadar ki kültür aktarımı da o kadar büyüktür. Bu kadar büyük bir değere sahip olmasına rağmen geleneksel Türk sanatında hakkettiği ilgiyi göremeyen dokuma, ne acıdır ki günümüzde unutulmaya yüz tutmaya başlamıştır. Unutulmaya başlanan bu sanat eserlerini literatüre kazandırabilmek bu çalışmanın önemini ortaya koymaktadır.

Araştırmada alan araştırmasına gidilmiş ve yöreye ait dokuma çuvalların fotoğrafları çekilmiştir. Dokumaya ait bilgileri kayıt altına alabilmek için gözlem fişi hazırlanmıştır. Yöre halkı ile görüşülüp dokumalar hakkında bilgiler alınmıştır. Bu bilgiler gözlem fişlerine yazılarak kayıt altına alınmıştır. Dokuma üzerinde bulunan ana motiflerin çizilerek, tasarım analizleri yapılmıştır. Çalışma, yöre desenlerinin birebir benzerliğinden dolayı desen ve motif tekrarına düşmemek için çalışmamız birbirinden farklı 4 örnek ile sınırlandırılmıştır.

2. MERSİN- MUT- SİLİFKE YÖRESİ DÜZ DOKUMALARININ TASARIM -ÖZELLİKLERİ VE KOMPOZİSYON YAPISINA GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

Örnek 1.

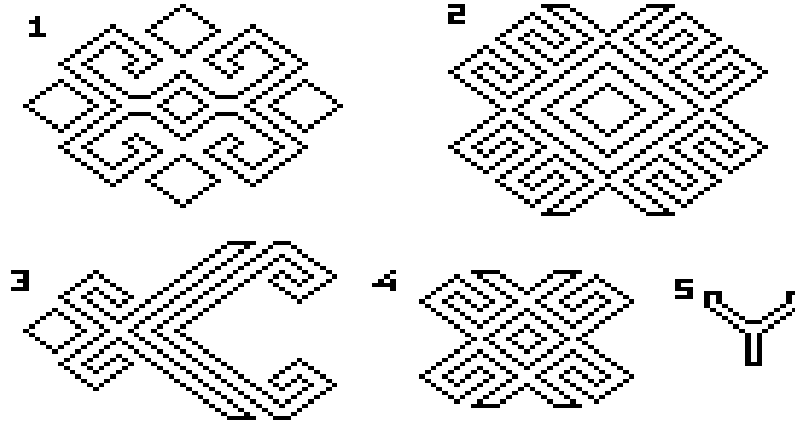

Fotoğraf-1

Fotoğraf-2 (Detay)

Örnek No	: 1
Fotoğraf No	: 1-2
Bulunduğu Yer	: Ayşe Kara / Sarıaydın Mahallesi
İnceleme Tarihi	: 22 Eylül 2018
Ayrıntılı Tanım	:
Boyutları (En x Boy)	: 82x125 cm
Malzemesi	: Atkıda: Kıl Çözüde: Kıl Bezeme İpliği: Yün
Teknik	: Kilim/Sık motifli cicim
Renkler	: Atkıda : Kahverengi Çözüde: Siyah
Bezeme İpliği	: Kırmızı, mavi, turuncu, yeşil, pembe, beyaz, lacivert, gri, açık yeşil, sarı, açık yeşil, kahverengi.
Bezeme Konuları	:
Geometrik Bezeme	: Dörtgen.
Sembolik Bezeme	: Koç Boynuzu (sındığı sapı), Bereket (topaknakış), İnsan, Koç Boynuzu(sındığı sapı), Kaz Ayağı.

Şekil 1. 1-Koç Boynuzu, 2-Bereket, 3-İnsan, 4-Koç Boynuzu, 5-Kaz Ayağı

Tasarım Analizi: Motifler noktaların birleştirilmesiyle meydana getirilmiştir (Dokumada her düğüm bir noktayı temsil etmektedir). Diyagonal çizgiler daha yoğun bir şekilde kullanılırken yatay ve dikey çizgiler de motiflere aktararak desene hareketlilik kazandırılmıştır. Desende 3 farklı çizginin kullanılması desene bir yön duygusu vermemiştir. Desen her iki yönlüde kullanılabilir. Aynı biçimdeki motiflerin yan yana yerleştirilmesiyle oluşturulmuş bir desendir. Düzgün bir biçime sahiptir. Aynı ölçülere sahip kalın bantlar içerisinde yine aynı ölçülere sahip motifler yan yana sıralanırken farklı ölçülere sahip motifler ise üst üste sıralanmıştır. Buda desene hareketlilik kazandırmıştır. Kalın bantlar arasındaki aralıklar dikey ve yatay yönde birbirine eşittir. Dokuma kullanılan malzeme ve teknikten dolayı sert bir doku ya sahiptir. Desende kullanılan renklerde ton değerleri bulunmamaktadır. Sıcak ve soğuk renkler bir arada kullanılmış olup renklerle zıtlık oluşturulmuştur. Tasarım kalın bantların sağa ve sola doğru uzantılarının varmış gibi gözükmesinden dolayı açık kompozisyona sahiptir. Dokumada aynı ölçülere sahip motifler tekrar etmektedir. Motiflerin düzenli ve sistemli tekrar etmesi ritim duygusunu arttırmaktadır. Tasarımda yer alan motifler birbirleriyle bağlantılı uyumlu biçimde bir araya getirilmiştir. Dokumada bantlar arasına yerleştirilen motiflerin farklı olması ve farklı yönlerde yerleştirilmesinden dolayı simetrik bir denge bulunmamaktadır. Tasarımın geneline sıcak ve soğuk renkler birlikte kullanılarak zıtlık oluşturulmuştur. Bantlar arasındaki motiflerin birbirini takip etmesinde dolayı birlik oluşmaktadır Egemenlik dörtgen motiflere aittir.

Örnek 2.

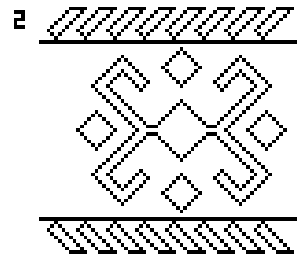
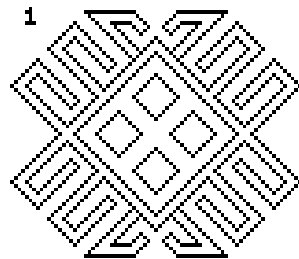

Fotoğraf-3

Fotoğraf-4 (Detay)

Örnek No	: 2
Fotoğraf No	: 3-4
Bulunduğu Yer	: Hüseyin Çömlekçi / Sarıaydın Mahallesi
İnceleme Tarihi	: 22 Eylül 2018
Ayrıntılı Tanım	:
Boyutları (En x Boy)	: 80x120 cm
Malzemesi	: Atkıda: Kıl Çözüde: Kıl Bezeme İpliği: Yün
Teknik	: Kilim/Sık motifli cicim
Renkler	: Atkıda : Krem Çözüde: Siyah
Bezeme İpliği	: Kırmızı, sarı, turuncu, açık yeşil, gri, yeşil, pembe, beyaz, lacivert, sarı, açık yeşil, kahverengi.
Bezeme Konuları	:
Geometrik Bezeme	: Dörtgen.
Sembolik Bezeme	: Bereket (Topak nakış), kurbağacık, Koç Boynuzu (sındığı sapı).

Şekil 2. 1- Bereket, 2- Koç Boynuzu

Tasarım Analizi: Motifler noktaların birleştirilmesiyle meydana getirilmiştir (Dokumada her düğüm bir noktayı temsil etmektedir). Diyagonal çizgiler daha yoğun bir şekilde kullanılırken yatay ve dikey çizgiler de motiflere aktararak desene hareketlilik kazandırırken, zemin de yatay çizgiler kullanılarak farklı bir

şekilde hareketlendirilmiştir. Desende 3 farklı çizginin kullanılması desene bir yön duygusu vermemiştir. Desen her iki yönlüde kullanılabilmektedir. Aynı biçimdeki motiflerin yan yana yerleştirilmesiyle oluşturulmuş bir desendir. Düzgün bir biçime sahiptir. Aynı ölçülere sahip kalın bantlar içerisinde yine aynı ölçülere sahip motifler yan yana sıralanırken farklı ölçülere sahip motifler ise üst üste sıralanmıştır. Kalın bantlar arasına yerleştirilen küçük eşkenar dikdörtgenler desene hareketlilik kazandırmıştır. Kalın bantlar arasındaki aralıklar dikey ve yatay yönde birbirine eşit değildir. Dokuma kullanılan malzeme ve teknikten dolayı sert bir doku ya sahiptir. Desende kullanılan renklerde ton değerleri bulunmamaktadır. Sıcak ve soğuk renkler bir arada kullanılmış olup renklerle zıtlık oluşturulmuştur. Tasarım kalın bantların sağa ve sola doğru uzantılarının varmış gibi gözükmelerinden dolayı açık kompozisyona sahiptir. Dokumada yatay yönde aynı ölçülere, dikey yönde ise farklı ölçülere sahip motifler tekrar etmektedir. Motiflerin düzenli ve sistemli tekrar etmesi ritim duygusunu arttırmaktadır. Tasarımda yer alan motifler birbirleriyle bağlantılı uyumlu biçimde bir araya getirilmiştir. Dokumada bantlar arasına yerleştirilen motiflerin farklı olması ve farklı yönlerde yerleştirilmesinden dolayı simetrik bir denge bulunmamaktadır. Tasarımın geneline sıcak ve soğuk renkler birlikte kullanılarak zıtlık oluşturulmuştur. Bantlar arasındaki motiflerin birbirini takip etmesinde dolayı birlik oluşmaktadır. Egemenlik eşkenar dikdörtgen motiflere aittir.

Örnek 3.

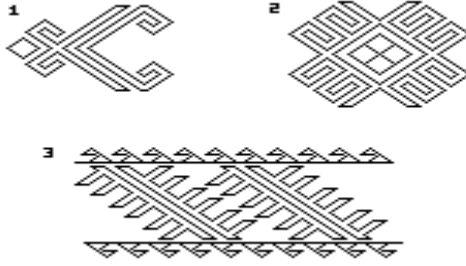

Fotoğraf-5

Fotoğraf-6 (Detay)

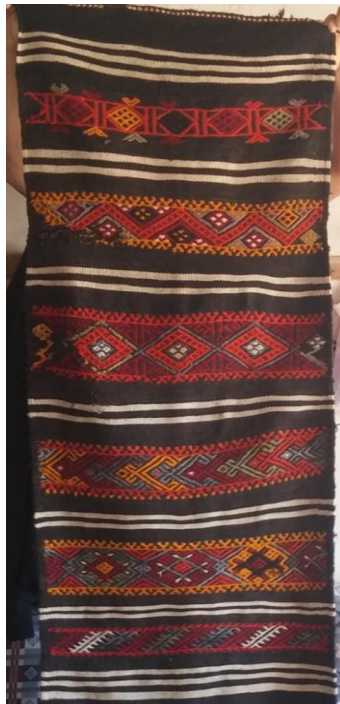
Örnek No	: 3
Fotoğraf No	: 5-6
Bulunduğu Yer	: Ali Asaf Keskin /Sarıaydın Mahallesi
İnceleme Tarihi	: 22 Eylül 2018
Ayrıntılı Tanım	:
Boyutları (En x Boy)	: 67x136 cm
Malzemesi	: Atkıda: Kıl Çözüde: Kıl Bezeme İpliği: Yün
Teknik	: Kilim/Sık motifli cicim
Renkler	: Atkıda : Krem Çözüde: Siyah
Bezeme İpliği	: Kırmızı, mavi, yeşil, pembe, beyaz, sarı, açık yeşil, kahverengi.
Bezeme Konuları	:
Geometrik Bezeme	: Dörtgen, paralel kenarlı dikdörtgen.
Sembolik Bezeme	: İnsan, Yar yâre küstü(kadın boşatan) Bereket (Al nakış).

Şekil 3. 1- İnsan, 2- Bereket, 3-Yaryare Küstü

Tasarım Analizi: Motifler noktaların birleştirilmesiyle meydana getirilmiştir (Dokumada her düğüm bir noktayı temsil etmektedir). Diyagonal çizgiler daha yoğun bir şekilde kullanılırken yatay ve dikey çizgiler de motiflere aktarılarak desene hareketlilik kazandırırken, zemin de yatay çizgiler kullanılarak farklı bir şekilde hareketlendirilmiştir. Desende 3 farklı çizginin kullanılması desene bir yön duygusu vermemiştir. Desen her iki yönlüde kullanılabilir. Aynı biçimdeki motiflerin yan yana yerleştirilmesiyle oluşturulmuş bir desendir. Düzgün bir biçime sahiptir. Farklı ölçülere sahip kalın bantlar içerisinde aynı ölçülere sahip motifler yan yana sıralanırken farklı ölçülere sahip motifler ise üst üste sıralanmıştır. Kalın bantlar arasına yerleştirilen küçük eşkenar dikdörtgenler desene hareketlilik kazandırmıştır. Kalın bantlar arasındaki aralıklar dikey ve yatay yönde birbirine eşit değildir. Dokuma kullanılan malzeme ve teknikten dolayı sert bir doku ya sahiptir. Desende kullanılan renklerde ton değerleri bulunmamaktadır. Sıcak ve soğuk renkler bir arada kullanılmış olup renklerle zıtlık oluşturulmuştur. Tasarım kalın bantların sağa ve sola doğru uzantılarının varmış gibi gözükmelerinden dolayı açık kompozisyona sahiptir. Dokumada yatay yönde aynı ölçülere, dikey yönde ise farklı ölçülere sahip motifler tekrar etmektedir. Motiflerin düzenli ve sistemli tekrar etmesi ritim duygusunu arttırmaktadır. Tasarımda yer alan motifler birbirleriyle bağlantılı uyumlu biçimde bir araya getirilmiştir. Dokumada bantlar arasına yerleştirilen motiflerin farklı olması ve farklı yönlerde yerleştirilmesinden dolayı simetrik bir denge bulunmamaktadır. Tasarımın geneline sıcak ve soğuk renkler birlikte kullanılarak zıtlık oluşturulmuştur. Bantlar arasındaki motiflerin birbirini takip etmesinde dolayı birlik oluşmaktadır. Egemenlik eşkenar dikdörtgen motiflere aittir. Çok kullanılmaktan dolayı çuval yıpranmış bir şekildedir ve renkleri solmuştur.

Örnek 4.

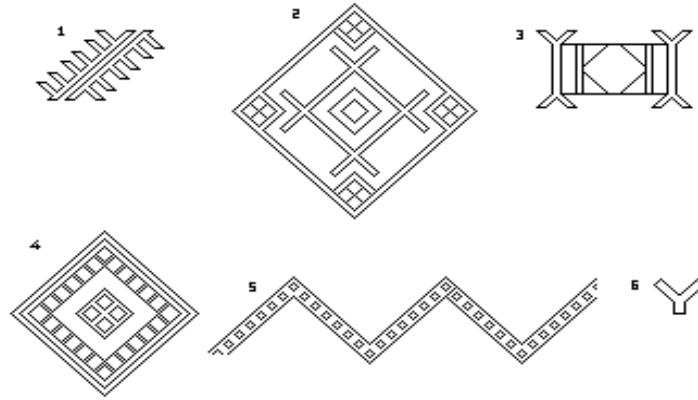

Fotoğraf-7

Fotoğraf-8 (Detay)

Örnek No	: 4
Fotoğraf No	: 7-8
Bulunduğu Yer	: Hatice Yalçın / Sarıaydın Mahallesi
İnceleme Tarihi	: 22 Eylül 2018
Ayrıntılı Tanım	:
Boyutları (En x Boy)	: 65 x 108 cm
Malzemesi	: Atkıda: Kıl Çözüde: Kıl Bezeme İpliği: Yün
Teknik	: Kilim/Sık motifli cicim
Renkler	: Atkıda : Kahverengi Çözüde: Siyah
Bezeme İpliği	: Kırmızı, mavi, gri, turuncu, yeşil, beyaz, sarı, açık kahverengi.
Bezeme Konuları	:
Geometrik Bezeme	: Dörtgen.
Sembolik Bezeme	: Su yolu (yörük ayağı), Saç bağı (sarı yanı) Yaryare küstü (kadın boşatan), bereket (ayıcık), küpe, sandık, su yolu, kaz ayağı (ayak, keklik izi). Yörede un çuvalı olarak kullanılmaktadır.

Şekil 4. 1-Yaryare Küstü (kadın boşatan), 2- Bereket (ayıcık), 3- Küpe, 4- Sandık, 5- Su Yolu, 6- Kaz Ayağı (ayak, keklik izi)

Tasarım Analizi : Yörede un çuvalı olarak kullanılmakta olan bu dokuma çuval hiç kullanılmamış ve yıpranmamıştır. Motifler noktaların birleştirilmesiyle meydana getirilmiştir (Dokumada her düğüm bir noktayı temsil etmektedir). Diyagonal çizgiler daha yoğun bir şekilde kullanılırken yatay ve dikey çizgiler de motiflere aktararak desene hareketlilik kazandırırken, zemin de yatay çizgiler kullanılarak farklı bir şekilde hareketlendirilmiştir. Desende 3 farklı çizginin kullanılması desene bir yön duygusu vermemiştir. Desen her iki yönlüde kullanılabilir. Aynı biçimdeki motiflerin yan yana yerleştirilmesiyle oluşturulmuş bir desendir. Düzgün bir biçime sahiptir. Farklı ölçülere sahip kalın bantlar içerisinde aynı ölçülere sahip motifler yan yana sıralanırken farklı ölçülere sahip motifler ise üst üste sıralanmıştır. Kalın bantlar arasına yerleştirilen küçük eşkenar dikdörtgenler desene hareketlilik kazandırmıştır. Kalın bantlar arasındaki aralıklar dikey ve yatay yönde birbirine eşit değildir. Dokuma kullanılan malzeme ve teknikten dolayı sert bir doku ya sahiptir. Desende kullanılan renklerde ton değerleri bulunmamaktadır. Sıcak ve soğuk renklerin bir arada kullanılmış olup renklerle zıtlık oluşturulmuştur. Tasarım kalın bantların sağa ve sola doğru uzantılarının varmış gibi gözükmesinden dolayı ve kenarlara yarım olarak yerleştirilen motifler sayesinde açık kompozisyona sahiptir. Dokumada yatay yönde aynı ölçülere, dikey yönde ise farklı ölçülere değişik forma sahip geometrik motifler tekrar etmektedir. Motiflerin düzenli ve sistemli tekrar etmesi ritim duygusunu arttırmaktadır. Tasarımda yer alan motifler birbirleriyle bağlantılı uyumlu biçimde bir araya getirilmiştir. Dokumada bantlar arasına yerleştirilen motiflerin farklı olması ve farklı yönlerde yerleştirilmesinden dolayı simetrik bir denge bulunmamaktadır. Tasarımın geneline sıcak ve soğuk renklerin birlikte kullanılarak zıtlık oluşturulmuştur. Bantlar arasındaki motiflerin birbirini takip etmesinden dolayı birlik oluşmaktadır. Egemenlik eşkenar dikdörtgen motiflere aittir.

3. DEĞERLENDİRME

Çalışma kapsamında dört adet örnek incelenmiştir. Bu örnekler Hüseyin Çömlekçi, Ali Asaf Keskin, Hatice Yalçın, Mahmut Köse, Gülseren Ceylan ve Ayşe Kara'ya ait özel koleksiyon parçalarıdır. Örneklerden üç adet eşya taşımada kullanılan çuval dokuma (Katalog no.1-2-3) bir adet de un çuvalı olarak kullanılan (Katalog no.4) yörede tespit edilmiştir.

İncelenen örneklerde malzeme olarak kıl, kıl/yün (Katalog.no 1-2-3-4) kullanılmıştır. Teknik olarak ise kilim/sık motifli cicim motifli cicim (Katalog.no 1-2-3-4) uygulanmıştır. Dokuma çuvallarda birinci örnekte kullanılan motifler; Dörtgen, koç boynuzu (sındığı sapı), bereket (topak nakış), insan, koç boynuzu (sındığı sapı), kaz ayağıdır (Katalog.no 1). İkinci örnekte kullanılan motifler; dörtgen, bereket (topak nakış), kurbağacık, koç boynuzudur (sındığı sapı) (Katalog.no 2). Üçüncü örnekte kullanılan motifler; Dörtgen, paralel kenarlı dikdörtgen, insan, yar yâre küstü (kadın boşatan), berekettir (al nakış). (Katalog.no3). Dördüncü örnekte kullanılan motifler ise; Dörtgen, su yolu (yörük ayağı), saç bağı (sarı yanış) yar yâre küstü (kadın boşatan), bereket (ayıcık), küpe, sandık, su yolu, kaz ayağıdır (ayak, keklik izi) (Katalog.no 4).

Dokumalarda kullanılan renklerde çözümlenmiş renkleri genellikle kılın doğal rengi olan siyah, atkı rengi ise çoğunlukla krem rengi olarak kullanılmıştır. Bezeme atkısı olarak; beyaz, kırmızı, sarı, turuncu, pembe, açık yeşil, mavi, gri, lacivert, mavi kullanılırken incelenen örneklerde en az kullanılan renk ise açık kahverengidir.

4. SONUÇ

Sarıaydın Yörüklerinin yöresel isim verdikleri dokuma ürünlerde kullandıkları renkleri; kırmızı (al), turuncu (ateş sarısı, boz sarı), açık yeşil (ceviz yeşil), lacivert (gök), gri (koyun göğü), koyu yeşildir (kara yeşil) Sarıaydın Yörüklerinin çuval dokumalarında kullandıkları motifler hemen hepsinde ortaktır. Dokuma çuvallarda kullanılan motifler geometrik forma sahiptir. Motifler yöre halkının geçmişe dayanan tecrübe ve geleneklerine göre isimlendirilmektedir. Ve İsimler kuşaktan kuşağa aktararak devam etmektedir. Ancak yapılan alan araştırmasında yöredeki evlerde bu isimler unutulmaya başlanmış ve bir zamanlar olmazsa olmaz dokuma çuvalların yerini hazır makine işi çuvallar kaplamaya başlamıştır.

Sonuç olarak yörede artık unutulmaya yüz tutan dokuma kültürünü geçmişten geleceğe aktarabilmek için tespit edilmesi ve literatüre kazandırılması konunun önemini sergilemektedir. Dokumaların motif veya kompozisyonlarının tasarım analizleri günümüz tasarımcılarına da ilham olacaktır.

KAYNAKÇA

- Acar, B. (1975). "Kaybolan Değerlerimiz", Türkiye, 6 (17), S.37-40.
- Akan, M. (2016). "Anadolu Yörük Yaşamında Dokuma Geleneği." Kalemisi, 2016, Cilt 4, Sayı 7.
- Akan, M. (2008). "Yörüklerde Taşımada Kullanılan Dokumalar", 38. ICANAS Uluslar Arası Asya ve Kuzey Afrika Çalışmaları Kongresi 10-15-09-2007, C.1, S.21- 43.
- Erberk, M. (2002). *Çatalhöyük'ten Günümüze Anadolu Motifleri*, Ankara Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Ersu, P. (1976). "Yörüklerde Yük Çulu", Kültür ve sanat, 2(4), S.122-135.
- Eren, N. (1976). "Yörük Çuvalları", Türkiye, 6(18), S.27-32.
- Kıvrak, R. (2004). "Yürüyen Türkler Yörükler" Fethiye Yayınevi.
- Kırzioğlu, N. (2001). *Altaylardan Tuna Boyuna Türk Dünyasında Ortak Yanışlar (Motifler)*, Ankara Kültür Bakanlığı Yayınları, Sanat Eserleri Dizisi: 12.
- Reinhard, U. (1992). "Silifke Yöresi Dokumaları", I. Türk Folklor Kongresi Bildirileri, C.V, Etnoğrafya, S.241-248.
- Turani, A. (1980). *Sanat Terimleri Sözlüğü*, Toplum Yayınevi.
- Tütüncüler, Ö. (2006). "Çorum-Resuloğlu Eski Tunç Çağı Mezarlığı'nda Kumaş Kullanımına İlişkin Yeni Bulgular", Anadolu/Anatolia, C. XX, S. 141.

Soysaldı, A. (1998). “*Tarsus Köy ve Yaylalarından Kilim ve Çuval Örnekleri*”, Düünden Bugüne Tarsus Sempozyumu Bildirileri, 25-26 Aralık 1998, Berdan Tarih ve Kültür Varlıklarını Koruma Vakfı Yayınları. Tarsus, S. 213- 242.

Wong,W. (1972). *Principles Of Two Dimensional Design*. New York, USA: Von Nostrand Rinehart Inc.

Zelanski, P., FİSHER, M. P. (1995), *Design Principles and Problems*, Orlando, USA: Harcourt Brace College Publishers, S.33-51.

https://tr.wikipedia.org/wiki/Sarıaydın_Silifke